

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2016 – 2017

Probă scrisă
Limba și literatura română

Varianta 4

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citește următorul text:

*Ploi verzi de vară sufletu-mi vrăjiră
și-n melodia caldă, rămuroasă,
eu auzeam pământul cum respiră,
iarba cum crește, noaptea cum se lasă.*

*Nu era nimic trist. Dar solemn,
sufletul lumii închis în lemn,
în flori palide, în hribi* și scaieți,
revărsa bucuria tainicei vieți.*

*Cerul pierdut în cețuri îl uitam.
Nu mai eram decât ram,
decât rădăcină și pace
de ierburi opace.*

Însă irizata, subtila apă voioasă,
avea licurici, clopoței, în plete.
Jumătate din ființa ei luminoasă
lăsând să cadă văluri încete,*

*apărea în pajiște sau lângă bălți,
(o zână pe care-o văzusem și-n alte dăți),
numai picături de apă, văpăi,
era frumusețea-i dintăi*. [...]*

Magda Isanos, *Ploaia* (fragment)

*irizat – care reflectă culorile curcubeului

*hribi – ciuperci comestibile

*dintăi – dintâi

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *melodia*, *apărea*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei din secvența *și-n alte dăți*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune și a unui cuvânt obținut prin derivare din ultimele trei strofe. **4 puncte**
4. Precizează două cuvinte din prima strofă a poeziei care conțin diftong. **4 puncte**
5. Numește tipul de rimă din ultima strofă a poeziei și măsura ultimului vers. **4 puncte**
6. Transcrie două figuri de stil diferite din poezie, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul liric a poeziei *Ploaia* de Magda Isanos. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;
- să respecti structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește următorul text:

Oamenii nu pot să simtă viteza în mod direct, altfel am fi cu toții amețiți de mișcarea Pământului în spațiu. Prin urmare, cum putem ști ce înseamnă rapid? Cel mai rapid sprinter* poate alerga cu o viteză de aproximativ 38 de km/h, aproape de 4000 de ori mai mare decât viteza unui melc, unul dintre cele mai lente animale. Dar această viteză este și de 28 de milioane de ori mai mică decât cea mai mare viteză din Univers – viteza luminii. Așadar, la scară largă, suntem destul de lenți. [...]

De la apariția cronometrajului electronic în 1968, recordul mondial în proba athletică de 100 de metri la bărbați a coborât cu mai puțin de o jumătate de secundă – în special datorită îmbunătățirilor aduse pistei și tehnologiei pantofilor de alergare. La un moment dat, s-a crezut că limita superioară a vitezei de alergare a omului este determinată de forța pe care tendonul cvadricepsului* o poate absorbi la fiecare pas fără să se rupă. Acesta ar fi implicat o viteză maximă de 43,06 de km/h, dar, la Campionatul Mondial de la Berlin din 2009, jamaicanul Usain Bolt a depășit această viteză, atingând 44,72 de km/h. Acum se crede că factorul limitator este rapiditatea cu care se pot contracta fibrele musculare, pentru a propulsa corpul înainte în timpul fracțiunii de secundă în care fiecare picior este în contact cu solul. Încă nu știm dacă antrenamentul sau moștenirea genetică pot îmbunătăți viteza de contracție a mușchilor, dar calculele arată că tendoanele umane pot rezista, teoretic, la viteze de până la 64 de km/h!

Cel mai rapid de pe pământ, în revista Terra Magazin

*sprinter – atlet specializat în alergări de mare viteză

*cvadriceps – mușchi al piciorului

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - anul apariției cronometrajului electronic;
 - campionatul la care s-a stabilit recordul de viteză de 44,72 de km/h. **4 puncte**
- Scrie titlul articolului din care a fost extras fragmentul și denumirea publicației în care a apărut. **4 puncte**
- Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: Acum se crede că factorul limitator este rapiditatea. **4 puncte**
- Transcrie propoziția principală și propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Oamenii nu pot să simtă viteza în mod direct.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *să*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare, reală sau imaginară, petrecută în timpul unei întreceri sportive. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 p.; coerența textului – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 3 p.; așezarea corectă a textului în pagină – 1 p.; lizibilitatea – 1p.).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2016 – 2017

Probă scrisă
Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 4

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

A.

1. câte 2 puncte pentru notarea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *melodia* – cântecul; *apărea* – se ivea) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. menționarea rolului cratimei din secvența dată (de exemplu: marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează căderea unei vocale) **4 puncte**
3. câte 2 puncte pentru explicarea modului de formare a oricărui cuvânt obținut prin conversiune și a oricărui cuvânt obținut prin derivare din ultimele trei strofe **2 x 2 p. = 4 puncte**
 - câte 1 p. pentru identificarea cuvintelor – 2 x 1 p. = 2 p.
 - câte 1 p. pentru explicarea modului de formare a celor două cuvinte (de exemplu: *pierdut* – adjectiv format prin conversiune din participiul verbului *a pierde*; *voioasă* – format prin derivare cu sufixul *-os* de la substantivul *voie*; *licurici* – format prin derivare cu sufixul *-ici* de la verbul *a licări*; *clopoței* – format prin derivare cu sufixul *-el* de la substantivul *clopot*; *ființa* – format prin derivare cu sufixul *-ință* de la verbul *a fi*; *alte* – adjectiv pronominal nehotărât format prin conversiune din pronume nehotărât; *picături* – format prin derivare cu sufixul *-ătură* de la verbul *a pica*, derivat, la rândul lui, de la interjecția *pic*; *frumusețea* – format prin derivare cu sufixul *-ețe* de la adjectivul *frumos*) – 2 x 1 p. = 2 p.
4. câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două cuvinte din prima strofă a poeziei care conțin diftong (de exemplu: *ploi*; *rămuroasă*; *auzeam*; *iarba*; *noaptea*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru numirea tipului de rimă din ultima strofă (împerecheată) și a măsurii ultimului vers al poeziei (8 silabe) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. – câte 1 punct pentru transcrierea oricăror două figuri de stil (de exemplu: *ploi verzi*; *pământul cum respiră*) **2 x 1 p. = 2 puncte**
 - câte 1 punct pentru precizarea felului celor două figuri de stil transcrise (de exemplu: *ploi verzi* – epitet; *pământul cum respiră* – personificare) **2 x 1 p. = 2 puncte**

B.

- câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două trăsături ale genului liric **2 x 2 p. = 4 puncte**
- câte 4 puncte pentru prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale genului liric, valorificând fragmentul dat **2 x 4 p. = 8 puncte**

(Punctele pentru prezentarea fiecărei trăsături a genului liric se acordă astfel:

 - prezentare adecvată, detaliată a trăsăturii – 4 p.
 - prezentare superficială a trăsăturii/schematism – 2 p.)
- adecvarea conținutului la cerință – 2 p.; adecvarea parțială a conținutului la cerință – 1 p. **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

A.

1. câte 2 puncte pentru formularea corectă a fiecăruia dintre cele două enunțuri cerute (Cronometrajului electronic a apărut în 1968.; Recordul de viteză de 44,72 de km/h s-a stabilit la Campionatul Mondial de la Berlin.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. câte 2 puncte pentru scrierea titlului articolului (*Cel mai rapid de pe pământ*) și a denumirii publicației în care a apărut (*Terra Magazin*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
3. – câte 1 punct pentru menționarea genului fiecărui substantiv subliniat (*recordul* – genul neutru; *secundă* – genul feminin) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru menționarea cazului fiecărui substantiv subliniat (*recordul* – cazul nominativ; *secundă* – cazul acuzativ) **2 x 1 p. = 2 puncte**
4. – câte 1 punct pentru precizarea fiecărei funcții sintactice (*Acum* – complement circumstanțial de timp; *factorul* – subiect) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea fiecărei părți de vorbire (*Acum* – adverb de timp; *factorul* – substantiv comun) **2 x 1 p. = 2 puncte**

Notă! Punctajul se acordă pentru răspunsul complet.

5. – câte 1 punct pentru transcrierea integrală a propoziției principale (*Oamenii nu pot*) și a propoziției subordonate (*să simtă viteza în mod direct*) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– precizarea felului propoziției subordonate transcrise: *să simtă viteza în mod direct* – propoziție subordonată completivă directă **2 puncte**
6. construirea unei fraze alcătuite din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *să* **4 puncte**
– construirea unei fraze alcătuite din două propoziții – 1 p.
– construirea corectă a propoziției subordonate indicate, introduse prin conjuncția subordonatoare *să*: respectarea tipului de propoziție subordonată indicat (propoziție subordonată atributivă) – 1 p.; introducerea propoziției subordonate prin conjuncția subordonatoare *să* – 2 p.

B.

- relatarea unei întâmplări: cu respectarea succesiunii logice a faptelor – 6 p.; fără respectarea succesiunii logice a faptelor – 3 p. **6 puncte**
- câte 1 punct pentru precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal **2 x 1 p. = 2 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință – 2 p.; conținut parțial adecvat – 1 p. **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**

Notă!

Cele 14 puncte se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: total – 2 p.; parțial – 1 p. **2 puncte**
- ortografia (0 – 1 erori: 3 p.; 2 – 3 erori: 2 p.; 4 erori: 1 p.; 5 sau mai multe erori: 0 p.) **3 puncte**
- punctuația (0 – 1 erori: 3 p.; 2 – 3 erori: 2 p.; 4 erori: 1 p.; 5 sau mai multe erori: 0 p.) **3 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**